

๙ รอบนักชัตร กรมชลประทาน งานเพื่อแผ่นดินไทย (พ.ศ. 2445-2553)

นายชลิต ดำรงศักดิ์
อธิบดีกรมชลประทาน
กรมชลประทานกับความท้าทาย
ในการบริหารจัดการน้ำ

กรมชลประทาน ถือกำเนิดและรุ่งเรืองก้าวหน้ามาจนถึงทุกวันนี้ได้ ก็เพราะบรรพบุรุษของกรมฯ ทุกยุคทุกสมัย ได้สร้างวัฒนธรรม ค่านิยมในการทำงานของข้าราชการกรมชลประทาน ให้เป็นพู่ใจทิศตัวเสียสละทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนมาตลอดระยะเวลา 108 ปี

เมื่อประสานกับความรู้และความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ เทคโนโลยีด้านการก่อสร้าง การบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนประสบการณ์การทำงานที่กรมชลประทานสร้างสมมาตลอดชั่วอายุของกรม ทำให้กรมชลประทานสามารถสร้างผลงานได้เป็นที่น่าพอใจ ณ ปัจจุบัน ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บกักไว้ได้ด้วยโครงการชลประทานทุกรูปแบบ ประมาณ 75,360 ล้าน ลบ.ม. สร้างพื้นที่ชลประทานได้ถึงปัจจุบัน ประมาณ 28.7 ล้านไร่ ประชากรโดยเฉพาะในภาคเกษตรกรรมหลายล้านคน สามารถสร้างชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้ ด้วยน้ำชลประทาน

อย่างไรก็ตาม กรมชลประทาน ยังมีภารกิจสำคัญที่จะต้องพัฒนาประสิทธิภาพการใช้น้ำ ระบบการบริหารจัดการน้ำ ระบบการกระจายน้ำ และจัดหาแหล่งน้ำให้ทั่วถึง เพียงพอ นับเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่การก่อสร้างโครงการชลประทาน ทำได้ยากขึ้นทุกที

กรมชลประทาน จึงต้องปรับการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลก สถานการณ์ของประเทศ สภาวะเศรษฐกิจ สังคม ความคาดหวัง และความต้องการของประชาชน รวมทั้งต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับมือภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้น ทั้งภาวะน้ำแล้ง น้ำท่วมและน้ำเสีย

การไปสู่เป้าหมาย การทำให้เกษตรกรในเขตชลประทาน ได้รับบริการที่ดีมีประสิทธิภาพ กรมชลประทานต้องใช้มาตรการและวิธีการหลากหลายควบคู่กันไป ทั้งวางแผนจัดหาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มเติมในลุ่มน้ำที่มีศักยภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการชลประทานที่มีอยู่เดิม เช่น ปรับปรุงอาคารชลประทาน เพื่อลดการสูญเสียในในระบบชลประทาน เพิ่มประสิทธิภาพความจุเก็บกักอ่างเก็บน้ำเดิมที่มีอยู่ พัฒนาระบบชลประทานชุมชนให้สามารถกระจายน้ำได้เต็มศักยภาพ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบชลประทานเพิ่มเติม ผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำในประเทศและระหว่างประเทศ

โดยมีหัวใจของความสำเร็จอยู่ที่การสร้างการมีส่วนร่วม ให้การทำงานเป็นไปในลักษณะร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหา ทั้งกับหน่วยงานภายนอก ภายใน และที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรและราษฎร ให้เข้ามาร่วมกันวางแผนการจัดการน้ำ ซึ่งจะสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ ที่รัก ห่วงแหน ดูแล บำรุงรักษาอาคารชลประทาน

ทิศทางการดำเนินงานทั้งหมดนี้ จะต้องได้รับความร่วมมือจากข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ทุกระดับชั้น ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เช่นที่พวกเราปฏิบัติต่อเนื่องกันมาตลอด 108 ปี และจะยังคงเป็นเช่นนี้ตลอดไป

ฝ่าวิกฤตด้วยการมีส่วนร่วม

การจัดการทรัพยากรน้ำ ในปัจจุบันมีความยุ่งยากกว่าที่ผ่านมา สืบเนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวน ฉะนั้นในปีที่ 109 ที่จะมาถึง งานบริหารจัดการน้ำ สายงานส่งน้ำและบำรุงรักษา กรมชลประทาน จึงต้องเตรียมตัวให้พร้อม เพื่อรับมือกับสถานการณ์น้ำที่อาจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภัยแล้งหรือน้ำท่วม บุคลากรในสายงานนี้ ต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลที่แม่นยำและชัดเจน ที่สำคัญในการทำงานต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา อันจะนำไปสู่การกำหนดทิศทางการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน เจ้าหน้าที่สายงานนี้ควรลงพื้นที่สัมผัสกับประชาชน รับฟังความคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาาร่วมกันโดยสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังต้องร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อบูรณาการการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน ซึ่งในปัจจุบันมีการดำเนินการนำร่องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วในหลายจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้กรมชลประทานสามารถบริหารจัดการน้ำได้อย่างตรงจุดมากที่สุด

นายสีพร มณีโชติ รองอธิบดีฝ่ายก่อสร้าง

งานพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทาน กับวิสัยทัศน์ประเทศไทย

กรมชลประทาน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ในการพัฒนาประเทศไทย และดูแลความเป็นอยู่ของราษฎรในเรื่องการใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การอุปโภคบริโภค อีกทั้งช่วยบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ และปัจจัยอื่นๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศ ดังนั้นบทบาทตามหน้าที่ที่ต้องให้ตอบสนองวิสัยทัศน์ชาติที่ว่า “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” (Green and Happiness Society) โดยเฉพาะงานด้านการพัฒนาแหล่งน้ำซึ่งเป็นภารกิจหลักของกรมชลประทานมา 108 ปี แล้วนั้น

ก็เกี่ยวข้องโดยตรงกับคำว่า Green and Happiness ในการทำให้เกิดความผาสุกทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร ซึ่งสามารถดำเนินการด้วยหลักการที่สำคัญ คือ การส่งเสริมแนวคิดงานพัฒนาแหล่งน้ำที่ไม่กระทบสิ่งแวดล้อม หรือการพัฒนาแหล่งน้ำควบคู่ไปกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การยึดถือปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำเดิม ทั้งนี้เพื่อเป็นการจัดหาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และส่งเสริมการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานด้านการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างจริงจัง เพื่อให้การพัฒนาสามารถตอบสนองความต้องการของราษฎรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้สมัยใหม่ได้อย่างกลมกลืน อย่างไรก็ตามการที่จะทำให้ประชาชนมีความผาสุกอย่างยั่งยืนด้วยหลักการดังกล่าวนี้ ก็ต้องได้รับความร่วมแรงร่วมใจของเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่งในกรมชลประทาน ที่จะช่วยกันขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าประสงค์ เพื่อความผาสุกของประชาชน และความรุ่งเรืองของประเทศไทยสืบไป

นายมงคล วิเชียรธิต รองอธิบดีฝ่ายบริหาร

มุ่งมั่น กุ้มเท สานต่องานชลประทาน เพื่อก้าวสู่ปีที่ 109 อย่างแข็งแกร่ง

ในฐานะรองอธิบดีฝ่ายบริหารที่ต้องดูแลรับผิดชอบภารกิจต่าง ๆ ตามที่อธิบดีมอบหมายให้ดำเนินลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์อันเป็นความพึงพอใจสูงสุด ทั้งจากข้าราชการ เจ้าหน้าที่ภายในกรมชลประทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงต้องสร้างความตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ เช่น การนำกระบวนการ PMQA มาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นในปีที่ผ่านมา การขับเคลื่อนกระบวนการบริหาร

งบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (SP.2) และงบประมาณตามปีงบประมาณ 2553 ให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล เป็นงานที่รู้สึกภาคภูมิใจ และทราบว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในต้องเหน็ดเหนื่อยมากขึ้น รวมทั้งการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานของกรมฯ ที่นำความภาคภูมิใจมาสู่หน่วยงานของเรา เนื่องจากได้มีหน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้ามาดูงานด้านการมีส่วนร่วม จึงขอให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องมุ่งมั่นและพยายามพัฒนางานต่อไป

ในโอกาสการเข้าสู่ปีที่ 109 กรมชลประทาน ขอส่งกำลังใจให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่กรมชลประทานทุกคน จงมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น กุ้มเท ต่อไป เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของพี่น้องเกษตรกรและประชาชนทั่วไป อันเป็นปณิธานสูงสุดของเราชาวชลประทาน ดังคำกล่าวที่ว่า กรมชลประทาน งานเพื่อแผ่นดินไทย

นายประสงค์ เสี่ยงโชคอยู่ รองอธิบดีฝ่ายวิชาการ

ยกระดับงานวิชาการ รับมือความท้าทาย

นวัตกรรมในโลกปัจจุบันมีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละปีสามารถเทียบเคียงสิ่งที่สร้างขึ้นมาแล้วนับ 10 ปี ก่อนหน้านั้น การปรับกลยุทธ์การทำงานเพื่อให้ทันเหตุการณ์นับเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นในสายงานวิชาการจึงได้คิดค้น หาแนวคิดใหม่ และนำมาปรับปรุงงานให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างยืนหยัดและท้าทาย มีการนำงานชลประทานต่าง ๆ มาวางแผนเพื่อต่อยอดการใช้ประโยชน์ การวางแผนโครงการต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำอย่างทั่วถึง การทำงานวิจัยและพัฒนางานด้านต่าง ๆ การจัดทำคู่มือมาตรฐานการออกแบบเพื่อสามารถใช้งานได้ทุกพื้นที่อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในงานด้านสำรวจ รวมทั้งได้หาแนวทางในการบริหารงานเครื่องมือจักรกลให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงต้นทุนผลผลิต เพื่อให้มีความพร้อมในการสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ ได้ทันเวลา ทั้งนี้ ทุกภาคส่วนของงานได้เพิ่มความแข็งแกร่งในการทำงาน และดำรงไว้ซึ่งความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกรมฯ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าภายใต้เงื่อนไขการมีน้ำใช้อย่างสมบูรณ์และมีคุณภาพ

นายชูชาติ ดุยกมล

วิศวกรใหญ่ ๔ ด้านวางแผนและโครงการ

การมีทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน ต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎระเบียบและการมีส่วนร่วมของประชาชนจำนวนมาก เพราะฉะนั้น กรมชลประทานจึงต้องมีการวางแผนงานให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่มีอยู่ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานจึงต้องรู้ทันและเข้าใจความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และนำความรู้ที่มีอยู่มาปรับใช้ให้ได้อย่างถูกต้อง ที่ผ่านมามาตลอด 108 ปี กรมชลประทาน นับได้ว่าเป็นองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการน้ำที่มีศักยภาพ มีสรรพกำลัง เครื่องมือ อุปกรณ์ การสั่งสมวิชาความรู้ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาแหล่งน้ำที่สมบูรณ์ ตลอดจนมีสถาบันการศึกษาที่สามารถผลิตบุคลากรด้านชลประทานได้เอง หากวันนี้ สามารถนำสรรพกำลังที่มีอยู่เหล่านี้ทั้งหมด

มาใช้ ก็จะขับเคลื่อนให้กรมชลประทาน สามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างลงตัว ขณะเดียวกันบุคลากรของกรมชลประทานเอง ก็ควรมีทัศนคติที่ดีต่อการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงขององค์กรด้วย เพราะหากองค์กรใด บุคลากรไม่มีทัศนคติที่ดี ไม่มีศรัทธาในองค์กร ก็จะส่งผลให้องค์กรล่มสลายลงในที่สุด

นายปัญญา สัจจกมล

วิศวกรใหญ่ ๔ ด้านจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา

ทำงานด้วยการมีส่วนร่วมและมีจิตสำนึก

เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน และมีการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งมีความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รู้จักการทำงานอย่างมีส่วนร่วม และมีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชน เพื่อรองรับงานพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติงานภายใต้ระบบราชการที่มีการปฏิรูปใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กรมชลประทานควรมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ควบคู่กับการมีวิสัยทัศน์และเข้าใจสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมด้วย

นายประสิทธิ์ สิริโก

วิศวกรใหญ่ ๔ ด้านสำรวจและหรือออกแบบ

เสริมความเข้มแข็งด้านออกแบบด้วยนวัตกรรมทางวิชาการ

นอกเหนือจากภารกิจความรับผิดชอบในการกำกับ ให้คำปรึกษาโครงการต่าง ๆ ในช่วงปีที่ 108 มีโอกาสได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดินอ่อน บริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สขป. 11 ซึ่งประสบปัญหาทำให้เกิดการล่าช้าในการทำงาน ล่าสุดมีการวางมาตรการแก้ไขปัญหา ตลอดจนมาตรการในการป้องกัน และต่อยอดความคิดโดยเตรียมตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพี่น้องประชาชนที่เกี่ยวข้องเข้ามาแก้ไขปัญหาพร้อมกัน อีกหนึ่งงานที่ได้รับมอบหมายคืองานก่อสร้างฝายห้วยนา จ.ศรีสะเกษ ซึ่งมีปัญหาเรื้อรังมานาน และมีการโอนมาให้กรมชลประทานดำเนินการ เพราะชาวบ้านไม่เข้าใจในเรื่องของวิศวกรรม และขาดความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กรมชลประทานจึงได้ลงพื้นที่ชี้แจงแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดกับประชาชนสมาชิกผู้นำ นักการเมืองท้องถิ่นและ

ประชุมร่วมกับ ผู้อำนวยการโครงการที่รับผิดชอบ ทำให้ปัญหาลดคลี่คลายไปในที่สุด และในโอกาสกรมชลประทานเข้าสู่ปีที่ 109 ผাগข้อคิดให้ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่กรมชลประทานทุกคน ปฏิบัติงานด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ อันจะทำให้งานประสบความสำเร็จและสมบูรณ์

นายมนตรี ตันตระกูล
วิศวกรใหญ่ฯ ด้านควบคุมการก่อสร้าง
เร่งพัฒนาแหล่งน้ำให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ในปีที่ 109 สายงานก่อสร้างยังคงมุ่งมั่นในการเปิดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ ๆ ให้ได้มากยิ่งขึ้น ทั้งโครงการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องทำควบคู่กัน เพราะทุกโครงการล้วนมีความสำคัญทั้งนั้น และเมื่อก่อสร้างได้แล้วเสร็จ ก็สามารถสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนได้อย่างมหาศาล ทั้งบรรเทาอุทกภัย แก้ไขปัญหาภัยแล้ง ไม่ว่าขณะนั้น รัฐบาลจะมีความพร้อมด้านงบประมาณหรือไม่ แต่เราต้องเตรียมการให้สมบูรณ์ที่สุด ทั้งการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การออกแบบ การทำงานด้านมวลชน ต้องเตรียมพร้อมไว้ก่อน เมื่อมีโอกาส จะได้เปิดโครงการได้ทันที

นอกจากนี้ ยังต้องเร่งผลักดันโครงการที่ค้างอยู่ ให้เกิดขึ้นเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น โครงการแม่वंก โครงการแก่งเสือเต้น โครงการคลองมะเดื่อ ขณะเดียวกันในปีหน้า ประชาชนอาจจะได้เห็นการเกิดโครงการระยะเวลานั้น เพื่อให้ประชาชนมีน้ำใช้ทั่วถึงอย่างรวดเร็ว เช่น อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ฝาย สถานีสูบน้ำ ฯลฯ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ภายในหนึ่งปี ซึ่งเป็นงานของกรมชลประทานเอง และโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง

นอกจากนี้ การที่โครงการใหม่จะเกิดขึ้นได้ ต้องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย เพราะเป็นเจ้าของพื้นที่ที่จะทราบความต้องการของตนเองมากที่สุด แต่ปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะเป็นแรงผลักดันงานให้เกิดขึ้น คือ บุคลากรของกรมชลประทาน ควรเป็นผู้ที่มีความรู้จริง รู้ถ่องแท้ และมีข้อมูลทั้งหมด

นายบุญสนอง สุชาติพงศ์
โฆษกกรมชลประทาน
ความสำเร็จท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง

ภาพรวมของการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทานในปีที่ 108 ถือว่าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากปริมาณน้ำทั้งหมดในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ทั้ง 400 อ่าง จำนวน 73,555 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งมีการจัดสรรเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร รักษาระบบนิเวศ อุตสาหกรรม และทุกกิจกรรมของการใช้น้ำทั่วประเทศ ความสำเร็จทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นได้เพราะการบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกว่า 30 หน่วยงาน

สำหรับการก้าวเดินสู่ปีที่ 109 กรมชลประทานยังคงมุ่งมั่นในการเป็นผู้บริหารจัดการน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำให้กับประชาชนให้ครอบคลุมพื้นที่ชลประทานที่มีศักยภาพให้ถึง 60 ล้านไร่ จากขณะนี้ที่มีพื้นที่ชลประทานอยู่แล้ว 28.7 ล้านไร่ ด้วยการเดินหน้าโครงการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โครงการแก้มลิง โครงการปรับปรุง และการเพิ่มศักยภาพโครงการชลประทานเดิม ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ทุกพื้นที่มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ ด้วยปณิธานของกรมชลประทาน ที่จะบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริอย่างยั่งยืนตลอดไป

ใบ ปีที่ 108 กรมชลประทาน ยังคงมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ ด้วยปณิธาน ที่จะสร้างประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติและประชาชน ตามรอยพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และตามรอยเท้าบรรพชนที่ได้สร้างสมเกียรติภูมิให้กรมชลประทาน เป็นกรมที่ยิ่งใหญ่มาตราบนานเท่านานนี้ แม้จะต้องเผชิญและแก้ไขวิกฤตการณ์ที่ร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์การชลประทาน แต่กรมชลประทานก็มีผลงานความก้าวหน้าทั้งในการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ การดำเนินโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ฯลฯ มากมาย

ชลประทาน งานเพื่อแผ่นดินไทย

การเริ่มต้นปีที่ 108 ของกรมชลประทาน คือ การเผชิญกับวิกฤตการณ์การขาดแคลนน้ำที่รุนแรงที่สุดในรอบ 50 ปี เมื่อเข้าสู่ฤดูแล้งในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2552 ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั้งหมด 58,726 ล้าน ลบ.ม. เป็นน้ำใช้การได้ 34,934 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 48 ของความจุอ่างฯ ขนาดใหญ่และขนาดกลางรวมกัน โดยมีแผนการจัดสรรน้ำทั้งประเทศไว้ 20,720 ล้าน ลบ.ม. สำหรับการอุปโภคบริโภค 1,836 ล้าน ลบ.ม. รักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 5,539 ล้าน ลบ.ม. เกษตรกรรม 13,176 ล้าน ลบ.ม. และอุตสาหกรรม 169 ล้าน ลบ.ม. ส่วนกลุ่มเจ้าพระยามีการวางแผนการใช้น้ำไว้ 8,000 ล้านลบ.ม. (ใช้น้ำจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ 6,000 ล้าน ลบ.ม. เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน 400 ล้าน ลบ.ม. เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ 600 ล้าน ลบ.ม. และผันจากลุ่มน้ำแม่กลอง 1,000 ล้าน ลบ.ม.)

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2553 กรมชลประทาน ตระหนักดีแล้วว่า ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ จะไม่เพียงพอสำหรับการทำนาปรังครั้งที่ 2 เนื่องจากปรากฏการณ์เอล นิโญ ที่ทำให้อุณหภูมิสูงกว่ปกติ ปริมาณฝนตกน้อยกว่าเกณฑ์ปกติและฤดูฝนสิ้นสุดเร็ว กรมชลประทานจำเป็นต้องเก็บน้ำไว้สำหรับการอุปโภคบริโภค และรักษาระบบนิเวศท้ายอ่างฯ จึงได้ออกประกาศเตือน ขอให้เกษตรกรทุกพื้นที่งดการทำนาปรัง แต่การไม่เป็นไปตามที่หวัง กลับปรากฏว่ามีการทำนาปรังในพื้นที่ลุ่มเจ้าพระยาถึง 9.65 ล้านไร่ มากกว่าแผนที่วางไว้ 5.95 ล้านไร่ ถึง 3.7 ล้านไร่ เมื่อสิ้นสุดการจัดสรรน้ำช่วงฤดูแล้ง วันที่ 30 เมษายน 2553 มีการใช้น้ำไป 22,417 ล้าน ลบ.ม. มากกว่าแผนที่กำหนดไว้ 1,697 ล้าน ลบ.ม. โดยเฉพาะในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล, สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ และผันน้ำจากลุ่มน้ำแม่กลอง) มีการใช้น้ำไป 10,339 ล้าน ลบ.ม. มากกว่าแผนที่กำหนดไว้ 2,339 ล้าน ลบ.ม.

ถึงวันศุกร์ที่ 4 มิถุนายน 2553 น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ ยังลดลงอย่างต่อเนื่อง จนเหลืออยู่ร่วมกันเพียง 34,849 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 47 ของความจุอ่างฯ ขนาดใหญ่และขนาดกลางทั้งหมด น้อยกว่าปี 2552 ถึง 6,166 ล้าน ลบ.ม. อ่างฯ ภูมิพล มีปริมาณ

น้ำในอ่างฯ 4,281 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 32 ของความจุอ่างฯ น้อยกว่าปี 2552 อยู่ 1,185 ล้าน ลบ.ม. อ่างฯ สิริกิติ์ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 3,405 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 36 ของความจุอ่างฯ น้อยกว่าปี 2552 อยู่ 865 ล้าน ลบ.ม. อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 89 ล้าน ลบ.ม. เพียงร้อยละ 9 ของความจุอ่างฯ น้อยกว่าปี 2552 อยู่ 269 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งนับว่าวิกฤตที่สุดในรอบ 10 ปี นับตั้งแต่มีการสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์มา

กรมชลประทาน จึงต้องประกาศแจ้งเตือนเกษตรกรในเขตโครงการชลประทานพิษณุโลกและเจ้าพระยาใหญ่ให้เลื่อนการปลูกข้าวนาปีออกไปก่อน เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดความเสียหาย

การที่วิกฤตภัยแล้งปี 2553 ไม่ส่งผลกระทบต่อรุนแรงกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทาน ซึ่งนอกจากจะเตรียมการล่วงหน้าไว้ก่อนแล้วยังได้ประกาศงดการทำนาปรังรอบ 2 และให้เลื่อนการทำนาปีออกไป รวมทั้งผันน้ำจากลุ่มน้ำแม่กลองเข้ามาช่วยผลักดันน้ำเดิม ไม่น้ำสำหรับผลิตประปา มีความเค็มเกินกว่า 0.25 กรัมต่อลิตร ซึ่งจะเป็นเหตุให้การประปาต้องหยุดการผลิตน้ำประปา ซึ่งจะสร้างความเสียหายเดือดร้อนอย่างรุนแรงต่อประชาชน

อย่างไรก็ตาม ความต้องการน้ำยังจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต ซึ่งกรมชลประทานได้เตรียมการเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนน้ำในอีก 5 ปี ข้างหน้าไว้แล้ว นั่นคือ การต้องเร่งหาแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 50 เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้น้ำทุกด้าน ซึ่งหมายถึงการพยายามผลักดันให้มีการก่อสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ เช่น เขื่อนแก่งเสือเต้น จ.แพร่ เขื่อนแม่วงก์ จ.นครสวรรค์ เขื่อนลำชีบน จ.ชัยภูมิ เขื่อนโป่งขุนเพชร จ.ชัยภูมิ ซึ่งจะทำให้มีปริมาณน้ำเก็บกักรวมกันเพิ่มขึ้นอีก 3,000 ล้าน ลบ.ม.

แม้ว่าจะต้อง

ประสบกับวิกฤตรุนแรง แต่การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ ก็เป็นภารกิจที่กรมชลประทานสามารถดำเนินการได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ทั้งการได้รับอนุมัติให้เปิดโครงการใหม่ คือ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ปราจีนบุรี และโครงการเขื่อนทดน้ำผาจุ จ.อุดรธานี

กรมชลประทาน ยังมีโครงการที่ทำการศึกษาศักยภาพความเหมาะสมผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเตรียมความพร้อมเสร็จเรียบร้อยแล้วหลายโครงการ ซึ่งหากได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ก็จะดำเนินการได้ทันที เช่น โครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา จ.เชียงใหม่ โครงการมวกเหล็ก จ.สระบุรี โครงการอ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ

จ.นครนายก โครงการเขื่อนแม่กวง จ.นครสวรรค์ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำชีตอนบน ซึ่งประกอบด้วย เขื่อนชีบนและเขื่อนยางนาดี จ.ชัยภูมิ

สำหรับโครงการที่ได้รับอนุมัติในปีก่อนหน้านี้ ก็มีผลการดำเนินงานในปีที่ 108 ก้าวหน้าไปมาก ไม่ว่าจะเป็นโครงการผันน้ำจากพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกไปยังอ่างเก็บน้ำบางพระ จ.ชลบุรี ซึ่งมีการประกวดราคางานจ้างก่อสร้างแล้ว หากได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณก็จะสามารถจัดหาที่ดินได้ โครงการผันน้ำจากพื้นที่ จ.จันทบุรี ไปแหล่งเก็บกักน้ำ จ.ระยอง มีการประกวดราคางานก่อสร้างเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างเสนอสำนักงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของราคางานจ้างก่อสร้าง เช่นเดียวกับโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรี (แผนระยะที่ 2) และโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำตาปี-พุมดวง จ.สุราษฎร์ธานี กรม. มีมติอนุมัติในหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาเวนคืนแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำอ่างเก็บน้ำลำปาว จ.กาฬสินธุ์ มีความก้าวหน้าร้อยละ 70 จะแล้วเสร็จในปี 2554 โครงการอ่างเก็บน้ำประแสร์ จ.ระยอง เหลืองานที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง คือ ระบบส่งน้ำส่วนขยายเพิ่มเติม Zone 1, 2, 3, 4 และระบบส่งน้ำส่วนขยายเพิ่มเติม Zone 2, 3 โครงการคลองสิียด จ.ฉะเชิงเทรา เหลืองานที่กำลังดำเนินการ คือ คลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ Zone B คลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ Zone C งานอาคารประกอบในคลองส่งน้ำสายใหญ่ โครงการคลองระบายน้ำบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ มีความก้าวหน้าร้อยละ 96.54 งานที่อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ คลองระบายน้ำและถนนพร้อมอาคารประกอบส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 และงานปรับปรุงภูมิทัศน์โครงการกึ่งคอกหมา จ.ลำปาง เขื่อนห้วยวังและอาคารประกอบแล้วเสร็จงานที่อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ ระบบชลประทานกิโลเมตร 1 ระยะที่ 3 และระบบชลประทานแจ้ห่ม ระยะที่ 1 เป็นต้น

นอกจากโครงการขนาดใหญ่แล้ว ยังมีการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลาง รวม 57 โครงการ ผลการดำเนินงานในภาพรวมร้อยละ 62.70 โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำในพื้นที่หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน แล้วเสร็จ 240 แห่ง จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกร 164 โครงการ ผลการดำเนินงานในภาพรวม ร้อยละ 96.46

ส่วนการดำเนินโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ในปี 2553 มีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ 40,037.58 ล้านบาท ได้รับจัดสรรในระบบ GFMS แล้ว 38,141.57 ล้านบาท จนถึงวันที่ 27 พ.ค. 2553

สามารถเบิกจ่ายได้ 18,396.21 ล้านบาท หรือร้อยละ 48.23 มีโครงการที่เริ่มก่อสร้างในปีงบประมาณ 2553 จำนวน 2,626 โครงการ จะแล้วเสร็จในปี 2553 จำนวน 665 โครงการ

ในปีที่ 108 กรมชลประทานยังประสบความสำเร็จอย่างน่าภาคภูมิใจในการนำพลังงานน้ำที่ระบายผ่านโครงการชลประทานมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่จะเป็นการใช้ประโยชน์จากน้ำชลประทานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น หากแต่ “น้ำ” ยังเป็นพลังงานที่สะอาด สำหรับการนำมาผลิตกระแสไฟฟ้าอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นกังหันพลังน้ำคลองลัดโพธิ์ โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กท้ายเขื่อนเจ้าพระยา ติบหน้าแล้วมากกว่าร้อยละ 93 จะแล้วเสร็จปลายปี 2553 ส่วนโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนนเรศวร ติบหน้าแล้วกว่าร้อยละ 39 คาดว่าจะเสร็จในเดือนมี.ค. 2554

ล่าสุด กรมชลประทานยังลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กที่ระบายน้ำและอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทานกว่า 33,000 แห่งทั่วประเทศ เพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียนในการผลิตไฟฟ้าในอนาคต ลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน และใช้ประโยชน์จากน้ำอย่างคุ้มค่า เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การดำเนินการทั้งหมดนี้ กรมชลประทานมีความมุ่งมั่นหวังเพื่อให้องค์กรสามารถขับเคลื่อน รองรับการเปลี่ยนแปลงได้ เป็นองค์กรที่ทันสมัยมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนไทย ซึ่งในที่สุดแล้ว ไม่ว่าสถานการณ์ของประเทศ สถานการณ์ของโลก จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม กรมชลประทานก็พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้เสมอ ด้วยประสบการณ์ที่เคียงกรำมาถึง 108 ปี

ก้าวสู่ทศวรรษที่ 10

กรมชลประทาน จะก้าวเข้าสู่รอบทศวรรษที่ 10 ในปีพ.ศ. 2554 เฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครบ 84 พรรษา ในปี 2554 ในวโรกาสนี้ กรมชลประทานจึงจัดทำโครงการ เฉลิมพระเกียรติขึ้นน้อมเกล้าฯ ถวาย ด้วยโครงการอ่างเก็บน้ำห้วย โสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ปราจีนบุรี ซึ่งเกิดขึ้นด้วย พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกร ผู้ประสบความทุกข์ยาก เดือดร้อน ในพื้นที่ราบเชิงเขา จ.ปราจีนบุรีและสระแก้ว ซึ่งคณะ รัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 อนุมัติให้กรมชลประทาน เปิดโครงการ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่บ้านแก่งยาว ต.แก่งดินสอ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี เป็นเขื่อนดิน ยาว 3,967 เมตร สูง 53 เมตร และทำนบดินปิดช่องเขาต่ำ 2 แห่ง ความจุ อ่างเก็บน้ำ 295 ล้าน ลบ.ม. พร้อมระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ จะช่วยบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี และลุ่มน้ำบางปะกงตอนบน ในพื้นที่ อ.นาดี และ อ.กบินทร์บุรี ที่ เกิดขึ้นทุกปี เป็นแหล่งน้ำต้นทุนและเพิ่มพื้นที่ชลประทานในฤดูฝน 111,300 ไร่ และฤดูแล้ง 45,000 ไร่ ครอบคลุม 5 หมู่บ้านในเขต

อ.นาดี และ 32 หมู่บ้านในเขต อ.กบินทร์บุรี มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รักษาระบบนิเวศ ฯลฯ ได้อย่างเพียงพอ

อีกโครงการหนึ่ง ที่กรมชลประทานจะดำเนินการเพื่อ เฉลิมพระเกียรติในวโรกาสมหามงคลนี้ด้วย คือ โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ นำร่องด้วย 84 แห่ง คัดเลือกจาก 9 จังหวัด คือ เชียงใหม่ น่าน สกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช และนราธิวาส โดยตั้งเป้าหมายว่า เมื่อสิ้นสุดโครงการในเดือนมกราคม 2554 กลุ่มเกษตรกรจะสามารถ บริหารจัดการน้ำด้วยตนเองได้ และร่วมเป็นเครือข่ายการบริหาร จัดการน้ำอย่างบูรณาการและยั่งยืนต่อไป

ในปี 2554 กรมชลประทานตั้งเป้าหมายการทำงานไว้ว่า จะเพิ่ม พื้นที่ชลประทาน 153,650 ไร่ และเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกัก 189.22 ล้าน ลบ.ม. ด้วยแผนงานต่าง ๆ เช่น ปรับปรุง บำรุงรักษาระบบ ชลประทาน ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลาง 58 โครงการ ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำ 95 แห่ง ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบ ส่งน้ำในหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน 20 แห่ง ก่อสร้างสถานีสูบน้ำ

ด้วยไฟฟ้า 37 แห่ง พัฒนาแหล่งน้ำ ป้องกันและฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำ ตามพระราชดำริ ในโครงการพระราชดำริ 4 ศูนย์ คือ ห้วยฮ่องไคร้ ภูพาน ป่าขุนแม่กวาง ปากพั่น และแผนงานก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ 11 โครงการ เป็นโครงการต่อเนื่อง 9 โครงการ และโครงการเปิดใหม่ 2 โครงการ จึงได้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เป็นจำนวนรวม 41,582.5198 ล้านบาท ในจำนวนนี้ เป็นงบลงทุน 33,878.137 หรือร้อยละ 89.1876

เพื่อเตรียมการรองรับสถานการณ์และความต้องการใช้น้ำในอนาคตที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในทุกรูปแบบเพิ่มมากขึ้น กรมชลประทานจึงได้จัดทำกรอบการพัฒนาการชลประทานขึ้น โดยกำหนดเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง (ปี 2555-2559) และระยะยาว (ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นไป) ประกอบด้วย 9 โครงการ ได้แก่ 1. โครงการพัฒนาระบบส่งน้ำ 4,086 แห่ง 2. ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดเล็กทั่วประเทศ 3,782 แห่ง 3. พัฒนาแก้มลิง ขนาดความจุตั้งแต่ 500,000 ลบ.ม. ขึ้นไป 4. โครงการพัฒนาชลประทานในระดับไร่นา 5. โครงการเหลียวหลัง ซึ่งเป็นการปรับปรุงโครงการชลประทานขนาดใหญ่ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 20 ปี 6. โครงการพัฒนาโครงข่ายน้ำประกอบด้วย โครงการผันน้ำภายในประเทศ 19 โครงการและโครงการผันน้ำจากภายนอกประเทศ 1 โครงการ 7. โครงการพัฒนาอาคารชลประทาน ขนาดกลาง รวม 1,312 แห่งทั่วประเทศ 8. โครงการพัฒนาโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และ 9. โครงการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กท้ายเขื่อนและอาคารชลประทาน โดยมีเป้าหมายที่ต้องการไปถึง คือ การพัฒนาพื้นที่ชลประทานได้ 60 ล้านไร่

นอกจากนี้ กรมชลประทานยังเตรียมการเพื่อรับมือกับสถานการณ์ในอนาคต ให้สอดคล้องกับความตื่นตัวเรื่องสภาวะแวดล้อมของโลก ด้วยกระบวนการบริหารจัดการน้ำ ภายใต้แนวคิด Green and Cold หรือ กระบวนการดำเนินการ โดยใช้ทรัพยากรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และลดการเกิดสภาวะโลกร้อน เช่น การปรับเปลี่ยนกระบวนการลดขั้นตอนการทำงาน ลดองค์ประกอบส่วนเกิน ใช้พลังงานสะอาด ผสมผสานกันทั้งแนวทางของภูมิปัญญาชาวบ้านกับเทคโนโลยีทันสมัย และลดการสูญเสียพลังงานให้มากที่สุด ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลัก Green and Cold ทั้งด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการบริหารจัดการน้ำ และด้านการป้องกันภัยจากน้ำ

ในด้านทรัพยากรบุคคล มีการเตรียมการเพื่อรองรับวิกฤตการณ์ขาดแคลนบุคลากรในอนาคต จากนโยบายควบคุมการเพิ่มอัตรา

กำลังของรัฐบาล สำหรับกรมชลประทาน ในอีก 5 ปีข้างหน้า (ปี 2553-2558) จะมีข้าราชการเกษียณอายุ 1,278 คน หรือร้อยละ 20.54 เป็นบุคลากรในภารกิจหลัก 682 คน หรือร้อยละ 22.14 บุคลากรในภารกิจรอง 319 คน หรือร้อยละ 24.44 และบุคลากรในภารกิจสนับสนุน 277 คน หรือร้อยละ 15.07

เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับการทำงานในอนาคต กรมชลประทานได้เตรียมวางแผนสืบทอดตำแหน่งไว้ล่วงหน้า เพื่อสรรหาหรือเตรียมกำลังคนที่เหมาะสมมาทดแทนคนในสายงานหลัก โดยจัดทำหลักสูตรการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งที่เป็นกำลังหลักของกรม ด้วยการเพิ่มพูนและเสริมทักษะให้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในการบริหารงาน รอบรู้งาน มีมุมมองและวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างสรรค์การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการบริหารงาน และสร้างระบบให้คนเก่งเข้าสู่ระบบราชการในกรมชลประทาน เป็นต้น

การก้าวสู่อนาคตของกรมชลประทานนั้น จะเป็นไปในทิศทางใดนั้น นายชลิต ดำรงศักดิ์ อธิบดีกรมชลประทาน กล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่า

“สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นขณะนี้ ทำให้กรมชลประทานต้องทบทวนกลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งน้ำว่า เราจะเดินกันอย่างไร เพราะในสถานการณ์ปัจจุบัน มีปัจจัยภายนอกเข้ามากระทบการทำงานของกรมชลประทานพอสมควร การเดินไปสู่เป้าหมายจะทำเหมือนเก่าไม่ได้แล้ว ยิ่งเริ่มต้นปรับตัวได้เร็วเท่าไร ก็ยิ่งดีเท่านั้น เพราะยิ่งช้าปัญหาก็ยิ่งมากขึ้น เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ กรมชลประทานจะมุ่งเฉพาะโครงการขนาดใหญ่หรือขนาดกลางไม่ได้แล้ว จำเป็นต้องปรับมุมมองมุมมองอื่นด้วย คือ หาโครงการที่สามารถดำเนินการควบคู่กันไปได้ เช่น โครงการแก้มลิง ฝาย ประตูน้ำ ทุกอย่างที่สามารถจะเก็บกักน้ำเอาไว้ได้ นี่จึงจะเป็นแนวทางในอนาคตสำหรับกรมชลประทาน

รวมทั้งต้องทำความเข้าใจกับประชาชนด้วยว่า จากนั้นไป การพัฒนาแหล่งน้ำจะอาศัยภาครัฐเพียงอย่างเดียวไม่ได้ เกษตรกรต้องขุดสระขุดบ่อเองด้วย เพื่อสำรองน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องใช้งบท้องถิ่นของตัวเองมาพัฒนาแหล่งน้ำ ปีละ 1-2 โครงการก็ยังดี นอกเหนือจากนี้จึงจะเป็นความรับผิดชอบของกรมชลประทาน ถ้าร่วมกันสามแรงแข่งขันอย่างนี้ ก็จะสามารถเพิ่มแหล่งน้ำได้จำนวนมาก ประการสุดท้าย กรมชลประทานต้องบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ หลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพราะการพัฒนาแหล่งน้ำนับจากนี้ไป ต้องทำเป็นโครงการบูรณาการร่วมกันทุกฝ่าย”

๙ รอบนักษัตร กรมชลประทาน

กำเนิดของกรมชลประทาน เมื่อ 108 ปีก่อน เป็นที่มาแห่งการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญยิ่งในการบริหารจัดการน้ำของประเทศไทย โดยการนำแนวคิดและวิชาการมาทำให้มีการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าและอำนวยความสะดวกได้ดังที่ต้องการ

ตลอดเวลายาวนานถึง 9 รอบนักษัตร นับแต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนา “กรมคลอง” ขึ้นรับผิดชอบการบริหารจัดการน้ำของประเทศ หน่วยงานนี้ได้สร้างงานที่เป็นทั้งความสำเร็จและความภาคภูมิใจไว้อย่างมากมาย ด้วยความอุทิศตัว กุมเกลียวสายของชาวชลประทานทุกยุคสมัย

นักษัตรที่ 1 ก่อเกิดกำเนิดกรม (2445-2457)

การที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งต้องอาศัยน้ำเป็นปัจจัยสำคัญ ด้วยเหตุนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พัฒนาแหล่งน้ำของประเทศ ด้วยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศมาวางรูปแบบการพัฒนาชลประทานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นายโฮมัน วัน เดอร์ ไฮเด วิศวกรชลประทานชาวฮอลันดา จึงได้รับการว่าจ้างให้มารับหน้าที่ดังกล่าว ได้จัดทำรายงานทั่วไปเกี่ยวกับการชลประทานและการระบายน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง เสนอต่อกระทรวงเกษตรธิการ ใน ร.ศ. 121 ซึ่งสาระสำคัญ คือ เสนอให้ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ในพื้นที่ทุ่งราบภาคกลาง

เพื่อให้การพัฒนานักิจการชลประทานมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง “กรมคลอง” ขึ้น มีนายโฮมัน วัน เดอร์ ไฮเด เป็นเจ้ากรมคนแรก ภารกิจในยุคเริ่มต้น คือ ซ่อมคลองที่มีอยู่ ก่อสร้างประตูระบายน้ำและประตูเรือสัญจรในคลองต่าง ๆ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ช่วยเหลือการทำนาและให้เรือสัญจรได้สะดวก และปรับเปลี่ยนมาเน้นจัดหาพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม ขยายพื้นที่และบำรุงพื้นที่เพาะปลูกให้ได้ผลดียิ่งขึ้น โดยอาศัยการทอดน้ำตามหลักวิชาการ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็น “กรมทดน้ำ” เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2457

นักษัตรที่ 2 usswชล คนสร้าง “ไท” (2458-2469)

ต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยประสบกับสภาวะฝนแล้งถึง 3 ปีติดต่อกัน (2454-2456) ทำให้การ

เพาะปลูกข้าวในทุ่งราบภาคกลางได้รับความเสียหายอย่างหนัก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พัฒนางานชลประทานโดยเร่งด่วน

โครงการชลประทานป่าสักใต้ ซึ่งมีเขื่อนพระราม 6 เขื่อนทดน้ำที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการสมัยใหม่แห่งแรกของประเทศ จึงถูกสร้างขึ้น เมื่อปี 2467 ตามมาด้วยโครงการชลประทานแม่น้ำสุพรรณ และโครงการเขียงราก-คลองด่าน

ในปี 2470 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อกรมทดน้ำ เป็น “กรมชลประทาน” เพื่อให้ถูกต้องตรงกับงานแท้จริงที่ปฏิบัติ ซึ่งรวมทั้งการขุดคลองทดน้ำ ส่งน้ำตามคลองที่ขุด ตลอดจนใช้เครื่องสูบน้ำช่วยเหลือการเพาะปลูกด้วย

นักษัตรที่ 3 ก่อร่างสร้างชาติ (2470-2481)

จากนั้นเป็นต้นมา กรมชลประทานยิ่งทวีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติมากขึ้น เมื่อมีการกระจายกิจการชลประทานออกสู่ภูมิภาค เช่น โครงการฝายแม่แฝก ซึ่งเป็นโครงการชลประทานประเภทฝายแห่งแรกในภาคเหนือ โครงการแม่วัง (ฝายหลวงสบาง) จ.ลำปาง โครงการชลประทานแม่น้ำสุพรรณ ตอนโครงการมะขามเฒ่า จากนั้นมา กรมชลประทานได้ก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการพัฒนาอย่างจริงจัง ทำให้งานชลประทานก้าวหน้าเข้มแข็งมาจนถึงปัจจุบัน

นักษัตรที่ 4 วิกฤต สร้างโอกาส (2482-2493)

ในสภาวะวิกฤตแห่งสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2482-2488) กรมชลประทานพยายามเต็มกำลังขยายการพัฒนาแหล่งน้ำให้กว้างขวางทุกภูมิภาค เท่าที่สถานการณ์และงบประมาณเอื้ออำนวย เช่น โครงการชลประทานแม่น้ำสุพรรณ ตอนโครงการสามชุก โครงการชลประทานแม่ปิงเก่า จ.เชียงใหม่ ฝายชลชั้นหินพิณิต จ.ลำพูน โครงการชลประทานลุ่มน้ำลำตะคองและโครงการชลประทานทุ่งสัมฤทธิ์ จ.นครราชสีมา โครงการชลประทานห้วยน้ำหมาน จ.เลย เขื่อนทดน้ำแห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการชลประทานห้วยหลวง จ.อุดรธานี โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ริมแม่น้ำโขง จ.หนองคาย โครงการชลประทานเพชรบุรี

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง ประเทศไทยมีการะจำเป็นต้องเร่งทวีผลผลิตทางการเกษตรให้มากขึ้นและเร็วขึ้น โครงการเจ้าพระยาใหญ่จึงเกิดขึ้น ในปี 2490 และเป็นก้าวกระโดดของการพัฒนากกรมชลประทานในทุกด้าน ทั้งวิชาการ เทคโนโลยี เครื่องจักรกล

ที่ทันสมัย และความรู้ความสามารถของบุคลากร และยังเป็นจุดเริ่มต้นชลประทานแผนใหม่ คือ การชลประทานที่เป็นงานอเนกประสงค์ที่จะต้องพัฒนาพร้อมกันทุกด้าน ทั้งงานเก็บกักน้ำเพื่อป้องกันอุทกภัยในลุ่มน้ำ งานผลิตกระแสไฟฟ้า งานทดน้ำ ส่งน้ำ โดยระบบส่งน้ำที่ดี การระบายน้ำ งานจัดรูปที่ดิน ฯลฯ

บันทึกที่ 5 สมัยแห่งความยั่งยืน (2494-2505)

เจ้านายเจ้าพระยา เป็นความภาคภูมิใจของนายช่างไทย เพราะสำเร็จได้ด้วยฝีมือของคนไทยทั้งสิ้น และนอกจากงานก่อสร้างเขื่อนแล้ว โครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่ ยังต้องสร้างระบบส่งน้ำทั้งสองฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยา ทั้งคลองใหญ่และคลองซอย ความยาวรวมกันกว่า 3,400 กิโลเมตร เพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรม 5.7 ไร่

ความสำเร็จของกรมชลประทานในเวลานั้น ทั้งเจ้านายเจ้าพระยา เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ และโครงการชลประทานในทุกภูมิภาคอีกมากมาย ล้วนมาจากความทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญาของหม่อมหลวงชูชาติ กำภู อธิบดีกรมชลประทานคนที่ 12 ซึ่งได้ริเริ่มสร้างสรรค์ บุกเบิกวางรากฐานและพัฒนางานชลประทานให้เจริญรุดหน้าเท่าเทียมอารยประเทศ พร้อมสรรพกำลังบุคลากรกำลังความรู้ เครื่องจักรกล เป็นปีกแผ่นมาจนถึงทุกวันนี้

บันทึกที่ 6 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (2506-2517)

บันทึกประวัติศาสตร์หน้าสำคัญของกรมชลประทาน เริ่มขึ้นในช่วงเวลานี้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มงานพัฒนาแหล่งน้ำ ด้วยการพระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่า จ.ประจวบคีรีขันธ์ ในปี 2505 และจากนั้นเป็นต้นมา กรมชลประทาน ก็มีบทบาทสำคัญในการรับสนองเบื้องพระยุคลบาทพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อประเทศชาติและประชาชนในทุกพื้นที่ ด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ผ่านการไตร่ตรองเป็นอย่างดีแล้วว่า เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ แก้ปัญหาให้ราษฎรได้ตามความต้องการ ประหยัด คุ่มค่าและถูกต้องตามหลักวิชาการชลประทาน เพื่อแก้ปัญหาอันเกิดจากน้ำทุกด้าน ทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเสีย จนถึงปัจจุบันมากกว่า 2,000 โครงการ ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปี

บันทึกที่ 7 ผลประโยชน์ของราษฎร (2518-2529)

ตั้งแต่ปี 2518 เป็นต้นมา โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กระจายในทุกภูมิภาคที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับราษฎร ในช่วงเวลาซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงเปี่ยมด้วยพระพลกำลังอันแข็งแรง และพลังพระราชหฤทัยอันมุ่งมั่น ด้วยพระปรีชาสามารถในด้านการชลประทาน การ

วิเคราะห์ข้อมูล แผนที่ การที่รู้จักประเทศไทยอย่างลึกซึ้งและพระอัจฉริยภาพ หลาย ๆ เรื่อง ทรงแก้ปัญหาด้วยวิธีการง่าย ๆ ที่หลายคนคิดไม่ถึง

โครงการชลประทานสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ มีทั้งเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จ.เชียงใหม่ เขื่อนนเรศวร จ.พิษณุโลก โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำนางรอง จ.บุรีรัมย์ เขื่อนทับเสลา จ.อุทัยธานี โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำบางนราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระบายน้ำบางนราตอนบน จ.นราธิวาส เป็นต้น

บันทึกที่ 8 อัครงาน พัฒนาแหล่งน้ำ (2530-2541)

ก้าวเข้าสู่บันทึกที่ 8 ในปี 2530 ด้วยโครงการชลประทานสำคัญมากมาย ทั้งโครงการของกรมชลประทาน และโครงการพระราชดำริ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในยุคนี้ เป็นโครงการที่มีการบูรณาการทั้งระบบ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจมหาศาล เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งวัตถุประสงค์ในการพัฒนาแหล่งน้ำยังเพิ่มขึ้นจากอดีต ที่ไม่เพียงแต่จัดหา พัฒนาแหล่งน้ำ แต่ยังขยายผลไปสู่การแก้ปัญหาน้ำเสีย ความยากจน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เขื่อนแม่กวงอุดมธารา จ.เชียงใหม่ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จ.ลพบุรี สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ อ่างทวิภาฯประสิทธิ์ จ.นครศรีธรรมราช โครงการปรับปรุงปากแม่น้ำโก-ลก จ.นราธิวาส เขื่อนขุนด่านปราการชล จ.นครนายก เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จ.พิษณุโลก โครงการแก้มลิง โครงการปรับปรุงคลองลัดโพธิ์ โครงการหาความสัมพันธ์ระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ล้วนสำเร็จหรือเริ่มต้นในยุคนี้ทั้งสิ้น

บันทึกที่ 9 ปฏิยุบัน การมีส่วนร่วม (2542-2553)

การขับเคลื่อนและพัฒนางานชลประทานในปัจจุบัน หัวใจสำคัญอยู่ที่การมีส่วนร่วมของเกษตรกร ผู้ใช้น้ำ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพราะขณะที่น้ำมีอยู่จำกัด แต่ความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทุกภาคส่วน และยังมีปัญหาการใช้น้ำชลประทานที่ขาดประสิทธิภาพ ระบบราชการ ความกดดันจากสังคมเรื่องความโปร่งใส และต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของรัฐ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เหล่านี้ เป็นที่มาในการปรับบทบาทและทิศทางการบริหารจัดการน้ำชลประทาน มามุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประโยชน์จากน้ำชลประทาน แทนการพัฒนาเพื่อขยายพื้นที่ชลประทาน โดยมีกระบวนการที่สำคัญ คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำชลประทานอย่างจริงจังหลายรูปแบบ ทั้งการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การสร้างยุวชลกร และอาสาสมัครชลประทาน ให้เป็นแนวร่วมสำคัญของกรมชลประทาน ในการทำงานทั้งในวันนี้และวันข้างหน้า

KM DAY 2553

นำกรมชลประทานสู่การเรียนรู้ไม่หยุดนิ่ง

ในโอกาสครบรอบวันคล้ายวันสถาปนากรมชลประทานครบรอบ 108 ปี มีกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อร่วมเฉลิมฉลองวาระสำคัญนี้มากมาย หนึ่งในนั้น คือ วันการจัดการความรู้ (KM DAY) ในวันที่ 14-16 มิถุนายน 2553 09.00-16.00 น. ณ ห้อง 500-501 อาคารศูนย์วิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน สามเสน ประกอบด้วยการบรรยายที่น่าสนใจ ดังนี้

วันที่ 14 มิถุนายน 2553

ห้อง 500

- 09.00 น. พิธีมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตรด้านการจัดการความรู้
- 10.00 น. ประสพการณ์ CKO ดีเด่น และหน่วยงาน KM ดีเด่น ปี 52
- 11.00 น. เรียนรู้...การบริหารการใช้น้ำชลประทานอย่างห้วยสะแบก (สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่น ปี 53)
- 13.00 น. ยุวชลกร...เรียนรู้งานชลประทาน
- 14.00 น. JMC ร่วมจัดการน้ำสู่ความยั่งยืน
- 15.00 น. เล่าเรื่อง..งานวิจัยท้องถิ่น

ห้อง 501

- 13.00 น. การเตือนภัยน้ำท่วม ลุ่มน้ำปิง-น่าน
- 13.30 น. การบำรุงรักษาระบบโทรมาตร ผลที่ได้คือกำไร
- 14.00 น. การติดตามความก้าวหน้าในการเพาะปลูกด้วยภาพถ่ายดาวเทียม
- 14.30 น. กราฟหนึ่งหน่วยน้ำท่าของลุ่มน้ำในประเทศไทย
- 15.00 น. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจแบบหลายเงื่อนไข
- 15.30 น. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้
- 17.00 น. เปิดศูนย์การเรียนรู้การจัดการน้ำสมัยใหม่

วันที่ 15 มิถุนายน 53

ห้อง 500

- 09.00 น. รุก รับ รากหญ้า ตะลอนทัวร์
- 10.00 น. เก็บเรื่องมาเล่า ประสพการณ์ที่อีสานและ การนำเทคโนโลยี ระบบชลประทานมาใช้ในประเทศไทย
- 11.00 น. เล่าสู่กันฟัง.....ฝ่ายส่งน้ำฯดีเด่น
- 13.00 น. ละครเพลง...เคล็ดลับการสร้างการมีส่วนร่วม
- 14.00 น. จัดการข้อร้องเรียน...อย่างไร?
- 15.00 น. รักษาชลประทาน...ที่บ้านนพรัตน์

ห้อง 501

- 09.00 น. สัมประสิทธิ์น้ำท่ากับปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย 25 ลุ่มน้ำหลัก

- 09.30 น. การหาสมการเส้นโค้งความจุและโค้งพื้นที่ผิวน้ำด้วยโปรแกรม Solver-Curvec และการพัฒนาโปรแกรมเก็บสถิติทั่วไป ด้านจัดสรรน้ำของโครงการชลประทาน (โปรแกรม IRRIPROSTAT version 1.00)
- 10.00 น. เชื้อนกักเก็บน้ำและดักตะกอน แม่มอน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่
- 10.30 น. ประสพการณ์การนำเสนอและวางแผนงานด้วยภาพ 3 มิติ
- 11.00 น. อนาคตของลุ่มน้ำลำเซบาย
- 11.30 น. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์กับงานชลประทาน
- 13.00 น. Branding Innovation “น้ำดื่มชลประทาน”
- 13.30 น. อ่างพวง เครือข่ายอ่างเก็บน้ำตามพระราชดำริ
- 14.00 น. แบบจำลองเตือนภัยน้ำท่วมและคู่มือแผนที่น้ำท่วม
- 15.00 น. แก้มลิง โคกกระเทียม
- 15.30 น. การประเมินผลกระทบ โขง เลย์ ซี มูล

วันที่ 16 มิถุนายน 2553

ห้อง 500

- 09.00 น. บริหารจัดการน้ำยม ยึดหยุ่น ผสมผสาน
- 10.00 น. รู้เขา...รู้เรา... รู้ภัยน้ำ
- 11.00 น. ห้วยไฟ...สายน้ำพระทัยสู่ความเข้มแข็ง

ห้อง 501

- 09.00 น. ฝ่ายแกนดินเหนียวได้พันทราย
- 09.30 น. สารระนำรู้... กองการเงิน
- 10.00 น. การบังคับใช้กฎหมายชลประทาน
- 10.30 น. ห้องสมุดไซเบอร์
- 11.00 น. การประยุกต์ใช้ VDO Streaming ร่วมกับ Web Control
- 11.30 น. โปรแกรมการวิเคราะห์ค่าการเกิดซ้ำ
- 13.00 น. การปะทุของภูเขาไฟที่สาธารณรัฐไอซ์แลนด์
- 13.30 น. การบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อติดตามการเจริญเติบโตของข้าว
- 14.00 น. การศึกษาแผ่นดินไหวการชลประทาน
- 14.30 น. โครงการเขื่อนได้ดินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เจ้าของ กรมชลประทาน ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ที่ปรึกษา นายชลิต ดำรงค์ดี อธิบดีกรมชลประทาน นายมงคล วิเชียรชิต รองอธิบดีฝ่ายบริหาร นายบุญสนอง สุชาติพงศ์ โฆษกกรมชลประทาน **บรรณาธิการอำนวยการ** นายสุธี ศรีเยี่ยมสะอาด เลขานุการกรม **บรรณาธิการบริหาร** นางณภัทร เวียงคำมา **หัวหน้ากองบรรณาธิการ** นางสาวนิรมล ฉ่องหมูน ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ **โทร. 0-2243-6974 โทรสาร 0-2243-6926**